

МОТИВИ: Производството по делото е по реда на чл. 437 и сл. НПК.

Образувано е по молба на осъдената Л. К. Б., с която иска съдът да допусне условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка от наказанието Лишаване от свобода за срок от шест месеца, при общ режим, наложено ѝ с протокол № 3505/23.05.2023г. по НОХД № 1717/2023г. по описа на Районен съд - П.. В молбата си тя твърди, че в момента изтърпява наказание от 6 месеца лишаване от свобода, наложено с протокол № 3505/23.05.2023 г. по НОХД № 1717/2023 г. по описа на Районен съд - П. за престъпление по чл.343б от НК. Твърди, че преди това е изтърпяла друго, наложено ѝ с протокол № 76/26.06.2020 г. по НОХД № 445/2020 г. по описа на Районен съд - А. наказание в размер на 6 месеца лишаване от свобода. Към настоящия момент изтърпяла фактически една втора от наложеното с протокол № 3505/23.05.2023 г. по НОХД № 1717/2023 г. по описа на Районен съд - П. наказание в размер на 6 месеца лишаване от свобода и отговаряла на условията да бъде предсрочно освободена. Сочи, че от постъпването ѝ в Затвора заявила желание за полагане на доброволен неплатен труд и работила на посочената ѝ работа. Заявила желание за работа и във външен работен обект „Люпиже“, където от 23.08.2023 г. била назначена на работа. До момента нямала наложени наказания. Моли съда да допусне спрямо нея условно предсрочно освобождаване и на основание чл.70, ал.6 от НК да определи изпитателен срок за срока на оставащото за изтърпяване наказание.

Към молбата са приложени становище на началника на Затвора – С.; копия от оценка на осъден правонарушител, самооценка и план за изпълнение на присъдата, както и затворническото досие на осъдената Л. К. Б..

В съдебно заседание упълномощеният от осъдената защитник поддържа изцяло депозираната молба по съображенията, изложени в нея и моли за уважаването ѝ. Изразява несъгласие с изнесените съображения от страна на прокуратурата и администрацията на Затвора - С. досежно това, че осъдената не била показала доказателства за поправянето си. Счита, че със своето поведение в затвора, тя полагала усилия за съобразяване с правилата в институцията. Фактът, че нямала наложени наказания сочел на обстоятелството, че тя се съобразявала с вътрешния ред и съзнателно целяла своето поправяне. По отношение на трудовата активност, заявила желание за работа и работила от 23.08.2023 г. във външен работен обект на фирма „Люпиже“, но не по собствено желание била спряна от работа. Обстоятелството, че затвора не можел да осигури работа, не следвало да се тълкува в ущърб на поведението на осъдената. Представените епикризи в съдебно заседание касали оборването на направеното заключение за ниска мотивация и слаб интерес към полагане на доброволен труд. Тя по никакъв начин не била отказвала полагането на такъв труд. През месец ноември заявила желание да полага доброволен труд, но заболяването ѝ не давало възможност да полага труд навън в много студено време, защото това обостряло и засилвало синузита ѝ. Относно стойностите при извършената оценка на риска за времето, през което е престояла в затвора - тя свалила тези показания от 78 на 76 точки. В заключението на администрацията се казвало, че осъдената търсела начин да избегне наказателно правната репресия, чрез предвидените в закона възможности. Не следвало обаче да се тълкува негативно желанието на един лишен от свобода, който и да било той, да се възползва от предоставените му от нашето законодателство правни възможности да бъде условно предсрочно освободен като съответно му се и определи подходящ срок, през който да докаже, че правилно е била преценена една такава мярка по отношение на него. Искането е за уважаването на молбата и за постановяване на условно предсрочно освобождаване по отношение на осъдената Б., като за изпитателен срок съдът определи срока, оставащ от изтърпяване на наказанието.

Процесуалният представител на началника на Затвора поддържа представеното писмено становище. Счита, че към настоящия момент не са изпълнени кумулативните изисквания на закона за условно предсрочно освобождаване в частта за поправянето на осъденото лице. В условията на затвора лишената от свобода трудно се съобразявала с

правилата и дисциплината, не проявявала толерантност спрямо останалите лишени от свобода, създавала напрежение сред тях, което от своята страна водело до негативно настроение на останалите към нея. Нямала наложени наказания и не била награждавана. Временно била устроена на работа на външен работен обект, но била спряна, поради свиване на производството. Заявила желание за полагане на доброволен труд, но се наблюдавала ниска мотивация и реално не полагала такъв. Била непостоянна по отношение на водене на клуб „Фризьорство“, като през 2024 г. преустановила ангажираността си. Рискът от рецидив се запазвал в средните стойности, въпреки минималните понижения. Тъй като не били настъпили убедителни положителни промени в поведението на осъдената, моли молбата ѝ за условно предсрочно освобождаване да бъде оставена без уважение.

Представителят на ОП – С. също счита, че не били изпълнени всички изисквания на закона за условно предсрочно освобождаване, тъй като липсвали доказателства за поправянето на осъдената по време на престоя ѝ в Затвора. Доброто поведение трябвало да свидетелства за съзнателно поправяне на осъденото лице, а не да цели привидно изпълнение на критериите за условно предсрочно освобождаване. От материалите по делото се установявало, че от страна на затворническата администрация било констатирано, че поведението на осъдената Б. я характеризирало като личност, която съзнателно и настойчиво търси постигане единствено на собствен комфорт в затворническото заведение, без да е готова да ограничава поведението си в полза на общия интерес на всички лишени от свобода. Не демонстрирала желание за участие в дейностите за осмисляне на свободното време, поради което бил формиран извод за непоследователност и неосъзнаване ползите от конструктивната ангажираност по време на изтърпяване на наложеното наказание. От гледна точка на оценката на риска от рецидив данните сочели, че при лишената от свобода Б. не се отчитала промяна в риска от рецидив при първоначалното и при последващото извършване на оценка на този показател. Констатирана била липса на значително редуциране на стойностите на оценката на правонарушителя и на това основание обосновано затворническата администрация формирала извод за липсата на доказателства за поправянето ѝ, който бил правилен и налагал корекционно поправителното въздействие по отношение на осъдената да продължи. Относно представените медицински документи, отразяващи данни за здравословното състояние на лишената от свобода Б. счита съобразено със закона и установената съдебна практика, че влошеното здравословно състояние, диагностицираните заболявания и необходимите за тях лечения не могли да послужат като самостоятелно основание за условно предсрочно освобождаване на лишен от свобода. Наличието на здравословни проблеми, които биха могли да бъдат разрешени докато осъденото лице изтърпявана наложено наказание лишаване от свобода, не обосновавали на собствено основание предсрочно освобождаване. Предвид изложените съображения, предлага молбата на лишената от свобода Б. да бъде оставена без уважение и да не бъде допускано предсрочното ѝ освобождаване от изтърпяване на останалата част от наложеното ѝ наказание лишаване от свобода.

Осъдената моли да бъде уважена молбата ѝ за условно предсрочно освобождаване.

Съдът след като се запозна със становищата на страните, анализира събраните доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от ФАКТИЧЕСКА СТРАНА следното:

Осъдената Л. К. Б. е на 40 години, българска гражданка, със средно образование, разведена. Осъждана както следва:

-С влязло в сила на 26.06.2020г. споразумение по НОХД № 445/2020г. по описа на РС – А. за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 5, вр. чл. 194, ал. 1 от НК, за което ѝ е наложено наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за изпитателен срок от три години.

-С влязло в сила на 23.05.2023г. споразумение по НОХД № 1717/2023г. по описа на РС – П. за престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК, за което ѝ е наложено наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца при първоначален общ режим. С влязло в сила на 07.06.2023г. протоколно определение № 3516/23.05.2023г. по същото дело е приведено в изпълнение наложеното ѝ по НОХД №445/2020г. на РС – А. наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца при първоначален общ режим.

Постъпва в затвора за първи път на 01.06.2023г. и до 13.11.2023г. е изтърпяла наказанието лишаване от свобода за срок от шест месеца по НОХД № 445/2020г. на РС – А.. От 13.11.2023 г. търпи наложеното ѝ по НОХД № 1717/2023 г. на Районен съд – П. наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца. Формална правна възможност за условно – предсрочно освобождаване Л. К. Б. е придобила на 11.02.2024г.

Към 20.03.2024 г. осъдената Л. К. Б. е изтърпяла всичко 4 месеца и 8 дни, от които фактически – 4 месеца и 7 дни; от арест – 1 ден. Остатъкът за изтърпяване е в размер на 1 месец и 22 дни.

В затвора осъдената Б. е разпределена за изтърпяване на наказанието в затворническо общежитие от открит тип „Рамануша“, където се старае да поддържа безпроблемни взаимоотношения в затворническата общност, но не винаги успява. Създаването на напрежение от нейна страна сред останалите лишени от свобода провокира персонала да влага допълнителен ресурс и намеси, които да не позволят разрастване и ескалиране на конфликтите. Не проявяватолерантност спрямо останалите лишени от свобода, създава напрежение сред тях, което от своята страна води до негативно настроение на останалите към нея. До настоящия момент няма наложени наказания, но не е и награждавана. Уменията ѝ за работа са в ниско квалифицираната сфера, като е отчетена неустойчивост на трудовата ѝ ангажираност в живота на свобода. Твърди, че има придобита професионална квалификация „Фризьор“, тъй като през 2002 г. завършила СОУ „Константин Величков“ - гр. П., профил „Фризьорство“ с много добър успех, но реално няма трудов опит в тази област. При подаване на информация за трудовата си дейност премълчала трудов стаж на бензиностанция „Петрол“ АД, където извършила едно от престъпленията, за които е осъдена. След 2022 г. до постъпването ѝ в затвора е безработна. В условията на затворническото общежитие, първоначално осъдената е включена в полагане на доброволен труд за хигиенизиране и поддържане райони с тревни площи около затворническото общежитие. От 23.08.2023 г. е устроена на работа на външен работен обект фирма „Люпиже“, където се справя сравнително добре с възложената ѝ работа в производството. Поради свиване обема на производство на 13.10.2023 г. е спряна от работа. През м.11.2023 г. подава заявление за включване в доброволен труд, но реално не полага такъв поради ниска мотивация и слаб интерес. Не демонстрира желание за участие в дейностите за осмисляне на свободното време. След проведени мотивационни разговори и разяснения да води свой клуб на база притежаваните интелектуални и професионални възможности, осъдената Б. не предприема стъпки за конкретна ангажираност. На по-късен етап преосмисля позицията си и заявява желание да води клуб “Фризьорство“, на мястото на освободена осъдена. В месеците септември - декември 2023г. провежда дейността и изготвя отчет за нея. През 2024г. не провежда такава дейност и не депозира отчет пред ИСДВР.

В хода на поправително въздействие по Системата за оценка на правонарушителя са изготвени две оценки на риска от последващо осъждане.

Първоначалната оценка, изготвена на 22.06.2023 г., регистрира 78т. - среден риск от рецидив. Риск от вреди - нисък в условията на изолирана среда. Идентифицирани са проблемни области в следните раздели:

- раздел “Трудова заетост“ - постъпва като безработно лице в затвора. Налице е честа смяна на работните места, продължителни периоди без реализация. На едно от работните ѝ места е извършила престъпление в съучастие;

- раздел “Управление на финансите и доходи“ - не разполага със спестени средства, не е имала редовен доход. Споделила за два заема към фирми за бързо кредитиране. Част от доходите ѝ са от незаконен източник;

- раздел “Взаимоотношения - семейство/партньор“ - има близки членове от семейната

среда, които са криминално проявени (брат и партньор, с когото съжителства);

-раздел "Начин на живот и обкръжение" - показва рисково и безразсъдно поведение (съучастие в обир и шофиране след употреба на алкохол), демонстрирайки явно неуважение към установения в страната правов ред;

-раздел "Употреба на алкохол"- не осъзнава, че има проблем с употребата на алкохол, не се замисля за вредните последици от поведението си под въздействието му;

-раздел "Емоционално равновесие" - в разговор е емоционално неспокойна, на моменти плачлива. С нереалистични изявления за себе си или постъпките си. Консултирана от психиатри, отрича пролежавания в специализирани клиники. С диагноза "Паническо разстройство епизодична пароксизмална тревожност" от 2010г. с постоянна терапия;

-раздел "Мисловни умения и поведение" - не умее да прогнозира резултатите от своето поведение и не се замисля за последиците от него. Липсват адекватни умения за правилно определяне на проблеми и прилагане на подходящи стратегии за справяне с тях. Не извлича поука от допусканите грешки, не умее да се учи от минал опит;

-раздел "Нагласи" - оправдава престъпното си поведение с това, че всички така правят, нарушава условното си наказание и не осъзнава последиците от поведението си. Макар да заявява известно разбиране за мотивацията си, на практика не осъзнава взаимовръзката между престъпното си поведение и другите фактори в живота ѝ, дискриминационни нагласи.

Актуалната оценка, изготвена на 20.02.2024 г. по повод молбата за условно предсрочно освобождаване отчита минимално понижение на стойностите - 76 т. Актуалните данни потвърждават липсата на значително редуциране на стойностите на оценката на правонарушителя - от 78т. на 76т.; задържане на крайната оценка в зоната на средния риск; запазване на все още високи стойности в криминогенния профил, свързани с разделите „Начин на живот и обкръжение“ и „Нагласи“.

Основните насоки и цели на осъществяваното общопенитенциарно въздействие по отношение на осъдената Б., заложили в индивидуалния план за изпълнение на присъдата са: участие в дейностите за осмисляне на свободното време в обществото - ангажиране с полезни занимания и инициативи; придобиване на умения за анализиране на собственото поведение; повишаване на толерантността към различията; подобряване уменията за самоанализ и самокритичност. Корекционното въздействие спрямо осъдената не е приключило.

В съдебно заседание са представени 3 бр. епикризи на осъдената за проведено лечение в УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД – П., УНГ клиника, съответно: от 01.03.2017г. до 03.03.2017г. с диагноза – „Хроничен максиларен синусит“; от 28.02.2023г. до 02.03.2023г. с диагноза – „Стенозис меати акустици екстерна синистра“; от 06.04.2022г. до 14.04.2022г. с диагноза – „Синуситис синус максиларис синистра“. В представените епикризи не се съдържат препоръки за неизвършване на определен вид работа или на работа при определени метеорологични условия.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът направи следните ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Молбата на осъдената Л. К. Б. за допускане на условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка от наложеното ѝ наказание лишаване от свобода е неоснователна и като такава следва да бъде оставена без уважение. Налице е кумулативно предвидената в чл. 70, ал. 1, т. 1 от НК предпоставка за допускане на условно предсрочно освобождаване на осъдената Б. от изтърпяване на останалата част от наложеното ѝ наказание лишаване от свобода, а именно към настоящия момент тя е изтърпяла фактически повече от половината от наказанието 6 месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим, наложено ѝ с влязло в сила на 23.05.2023г. споразумение по НОХД № 1717/2023г. по описа на Районен съд - П.. Придобила е право на условно предсрочно освобождаване на 11.02.2024г.

Не е налице обаче втората предпоставка, изискуема от чл. 70, ал. 1 от НК, а именно със своето поведение осъденото лице да е дало доказателства за своето

поправяне. С разпоредбата на чл. 439а от НПК законодателят е определил като доказателства за поправянето всички обстоятелства, които сочат за положителната промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието, като доброто поведение, участието в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополезни прояви. Доказателствата за поправянето се установяват от оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС, работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл. 156 от същия закон, както и всички други източници на информация за поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Тази разпоредба налага цялостно изследване на поведението на осъденото лице по време на изтърпяване на наказанието „Лишаване от свобода“. Затворническата администрация е тази, която има непосредствен и пряк контакт с лишените от свобода и следва да формира извод, относно резултатите от пенитенциарното третиране и настъпването на положителни нагласи в осъдените лица, поради което няма как съдът да не се съобрази със становището по молбата на осъдената, което задължително според разпоредбата на чл. 437, ал. 2 от НПК се дава от Началника на затвора. В конкретния случай, становището на затворническата администрация е, че молбата за условно предсрочно освобождаване на осъдената Б. не следва да бъде уважена. През целия период на изтърпяване на наложеното наказание тя не е готова да работи върху идентифицирани трудности в проблемните зони в оценката на правонарушителя. Липсата на последователна ангажираност в поправителния процес и осъзнаване на сътрудничеството като етап от личностно израстване е обективизирана от следните установени тенденции:

- спазва правилата, за да поддържа благоприятно впечатление и собствения си комфорт;

- полага труд основно в случаи, когато има максимални ползи от това - редукция на присъда и финансов мотив;

- оправдава правонарушенията си с тези на останалите и не осъзнава последиците за себе си и за обществото;

- търси начини да избегне наказателно-правната репресия чрез предвидените в закона възможности без да отчита необходимостта от промяна в мислене, нагласи и поведение;

- отчетено е минимално понижение в оценката на правонарушителя - само 2 т., което не може да удостовери положителна промяна в поведението.

Наблюдението над поведението на осъдената Л. К. Б. не представя убедителни доказателства за завършен поправителен процес, а показва личност, която настойчиво търси постигане единствено на собствения си комфорт и не е готова да ограничава поведението си в полза на общия интерес и благополучие.

От приобщените доказателства не може да се направи извод, че в рамките на изтеклия до настоящия момент престой в затвора, осъдената е дала убедителни доказателства за своето поправяне, т.е. че е настъпила трайна положителна промяна, от която да се заключи за последователно и законосъобразно поведение в живота на свобода. Поради това настоящият състав не може да формира извод за наличие на втората предпоставка, изискуема от разпоредбата на чл. 70, ал. 1 от НК.

Налице е необходимост от продължаващо поправително въздействие по отношение на осъдената в посока активизиране на личния потенциал при ангажиране на времето с полезни дейности, възлагане на задачи с по-високо ниво на отговорност, осъзнаване на необходимостта от анализ и отговорност за собственото поведение. Заложените в плана на присъдата цели: участие в дейностите за осмисляне на свободното време в общежитието - ангажиране с полезни занимания и инициативи; придобиване на умения за анализиране на собственото поведение; повишаване на толерантността към различията; подобряване уменията за самоанализ и самокритичност, не са изпълнени и обуславят необходимостта от продължаващо

пенитенциарно въздействие с оглед осъзнаване от осъдената Б. на потребността от промяна, развитие и поправяне. Видно от приложените първоначална и последваща оценка на риска на осъдения правонарушител, на осъдената Б. е определена първоначална оценка - 78т. при постъпване и актуална оценка – 76 т., което е в границите на среден риск от рецидив (от 41-99 точки). Данните от изготвените оценки на риска от рецидив и вреди, показват минимално понижение на риска от рецидив с 2 точки; запазване средно ниво на риск от рецидив; високи стойности в раздели, които първоначално са идентифицирани като проблемни. Отчетеното минимално понижение с 2 точки на стойностите в оценката на риска от рецидив, който е в границите на средния, сочи за незавършен процес на промяна и необходимост от допълнителни пенитенциарни въздействия спрямо осъдената. Липсата на значими позитивни резултати от изпълнението на наказанието до момента, изискват продължаване на поправителното въздействие спрямо Л. К. Б. в условията на контролираната среда на пенитенциарно заведение.

Предвид всичко изложено, съобразено със събрания и проверен доказателствен материал по делото, съдът стигна до извода, че поведението на осъдената Л. К. Б. в затвора до момента не индикира доказателства за съзнателна положителна промяна от нейна страна, предвид което не следва да бъде допуснато условното ѝ предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка от наложеното ѝ наказание лишаване от свобода, който към 20.03.2024г. е 1 месец и 22 дни.

Така мотивиран, съдът постанови определението си.

Съдия при Окръжен съд – С.: